

Ah spusti, ah spusti tančico iz svojih dlani,
da nas ogrel bo Tvoj beli smehljaj,
da bomo drevo sredi Tvojega vrta ...
in ob vodi pomladni bomo cveteli ...
O daj, o Marija, o daj!

BRATJE IN SESTRE IZ DALJNE DEŽELE.

(Tam ljudje so čudno tihi in pobožni.)

Anton Vodnik.

I.

Kadar večerna zarja
sladkó - bolešno zaihti nad gaji,
ne zaprejo oken, ne prižgejo luči ...

Ko molčijo kakor od tesnobe,
skrivnostno lepe so njih tihe sobe.

Samé se jim iztezajo roke proseče,
kakor da ne morejo prenesti vse te silne sreče ...

Naenkrat vse še bolj so sanje zadehtele:
deklice za filnikom so sklenile rôle bele ...

Vsaka črta je na njih neskončno nežen glas -
o, kakor da ponujajo dehteče cvetje svojih las ...

Še starci, ki brade so jim sto let stare,
ne nehajo drhteč potapljati se v čare ...

In če vprašaš dete,
kaj v daljno luč bledó strmi,
dejalo bo: večer zveni ...

II.

In če sredi dneva v sanjah vzdihneš: mesečina
in te čuje deklica gredé,
iz belih rok ji padla bo cvetlica,
takó ji burno zadrhti srcé.

Obstala bo in v lepem snu
 bo rôke dvignila kot svečenica...
 A ti boš sanjal dolgo, dolgo,
 kako iz belih rok
 ji padla je cvetlica...

KOLONOVO GROZDJE.

France Bevk.

Kolon Prinčič je stal pred nizko, v brdu stoječo hišo, raztegnil roke v jutranjem solncu, ki je lilo čez vsa pobočja obsolnčnih gričev in teklo v valovih v dolino, na furlansko ravnino preko murvnih in trsnih nasadov, preko belih cest z visokimi drevesi ob stranéh, do one črte, ki je svetla kot kovina in ji pravijo morje.

Prinčič je bil visok, lepo vzrastel, njegove roke so bile dolge, dlani in prsti od dela razpokani. Na rjavem obrazu so bile gube, podobne olupku posušenega jabolka, brki in lasje so plosivi štrleli iz glave. Majhne oči so sijale izpod čela v polzvijačni nezaupnosti, da nikoli ne veš, kaj je v njih; v licih je večna črta smeha, ki se vname, kakor hitro te spozna, da si mu prijatelj, in te pelje v klet.

Hiša ni bila njegova, niti svet ni bil njegov. Vsi gospodarji v okolici, ki niso bili gospodarji, niso imeli skupaj za seženj zemlje, ne za ped lastne strehe nad glavo, če se ni pokril s plaščem, ako ga je imel s črno bedo odkupljenega. Bili so najemniki; veleposestnik ali grof je plačeval davke, popravljaj hiše (v resnici jih ni popravljaj), izboljševal zemljišče (v resnici ga ni izboljševal), podložnik je moral kopati zemljo rumenico od jutra do večera za meter globoko, moral je voziti gnoj, saditi, okopavati, škropiti... skrbeti noč in dan, da mu niso odnesli tatovi, kar je pridelal; zato pa je imel pisano pravico, da je smel oddati polovico od pridelkov grofu ali veleposestniku, grozdja ali vina, kakor je bilo dogovorjeno.

In vendar nisi videl teh ljudi mračnih, pred svetom nikoli. Narava jih je obdarila s solničnim veseljem, žalost je bila prikrita v najtišji kotiček srca in noči. Ob nedeljah so ljubili ples in vino, pesem in celo cerkvene procesije, ki so bile radostne radi petja in radi bander. Ženske so bile sijajne.

Pozimi so šli na ceste in kjerkoli si čul kladivo, ki je pelo ob kamen, je bil zraven eden izmed njih. Poletje jih je zopet privabilo, ko je vse pelo po gričih okoli. Pol svojega truda je odstopil, da je smel živeti na teh pobočjih, da je ob nedeljah zaplesal na podu in popil čašo vina ob pesmi.